

23.8.2016

Espoon kaupunkitekniikan keskus
Kaupungin kirjaamo
PI 1
02070 Espoo

kirjaamo@espoo.fi
pia.k.salonen@espoo.fi

Lausuntopyyntöne 4.5.2016, 1698/10.03.00/2016

Lausunto Esbogård Ab:n maa-ainesten ottolupahakemuksesta osalle kiinteistöille Sperrings 49-450-1-15, Klemets 49-450-2-17 ja Hjertbacka 49-450-3-21 Peringin kylässä ja Gammel Hommas 49-457-3-15 Järvikylän kylässä (Högbergetin alue)

Hakemus

Esbogård Ab hakee maa-ainelain mukaista ottolupaa asiakohdassa mainitulle alueelle. Hakemuksen mukaan tarkoituksena on kymmenen (10) vuoden aikana ottaa kalliokiviaineksia yhteensä 4 550 000 m³ ktr noin 36,2 ha:n suuruiselta alueelta. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 51,4 ha, joka sisältää myös suojavyöhykkeen, jossa ei ole ottamiseen liittyviä toimintoja ja jonka puusto säilytetään. Varsinaisten louhinta-alueiden (A, B ja C) pinta-ala on yhteensä noin 20,3 ha.

Ottoa suoritetaan kolmessa eri vaiheessa, aloittaen alueen eteläosasta (alue B). Alue B louhitaan alimmillaan tasolle + 44 m, joka on noin 5 m ympäröivän alueen maanpinnan alapuolella. Alue A, louhitaan noin 30 m ympäröivän alueen maanpinnan alapuolelle, alimmillaan tasolle +15 m. Alue C louhitaan alimmillaan tasolle +50 m. Länsiosassa alin ottotaso yhtyy ympäröivän alueen maanpintaan, mutta muuten alin ottotaso on noin 10–15 m ympäröivän maanpinnan alapuolella.

Pintamaat (arviolta noin 100 000 m³) poistetaan vaiheittain siten, että kallio on paljastettu muutaman vuoden louhintatarpeen vaatimassa laajuudessa. Alkuvaiheessa pintamaat saatetaan kuitenkin kuoria laajemmalla alueelta, jotta saadaan maa-ainesta rakennettavien suojavallien tarpeita varten. Suojavallit tulevat sijoittumaan ottamisalueen etelä ja lounaisosaan, jolloin ne vaimentavat melun kantautumista etelä- ja lounaispuolen asutuksen suuntaan. Suojavallien korkeus on keskimäärin noin 5-7 m. Hakemukseen on myös liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee yhteensä 9 pohjaveden havaintoputkea (3 uutta), joiden ylin vesipinnan korkeus on ollut tasolla noin +38...+49 m. Lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat noin 380–400 metrin etäisyydellä, hankealueen länsi- ja eteläpuolella. Hakemukseen on liitetty kaivoselvitys (rakenne, vesipinta ja veden laatu) kaikista noin 600–700 m etäisyydellä sijaitsevista kaivoista, sekä YVA-selvityksen yhteydessä tehty pohjavesimallinnus.

Ottotoiminnan aikaiset hulevedet kerätään rakennettaviin altaisiin, josta vedet ohjataan Ämmäspuroon johtavaan ojaan, joka kulkee osa-alueiden A ja B välissä. Alueen B vedet ohjautuvat altaaseen painovoimaisesti. Alueen A vedet ohjautuvat niin ikään alkuvaiheessa painovoimaisesti altaaseen, mutta syvyysslouhinnan myötä vedet pumpataan ylös louhoksesta altaaseen, ja mahdollisesti louhoksen sisällä oleviin veden keräysalueisiin.

Högbergetin louhintahanke esitetään liitettäväksi Ämmäsuon-Kulmakorven yhteistarkkailuun ennen toiminnan aloittamista. Hankkeen liittämistä yhteistarkkailuohjelmaan tehdään myöhemmin erillinen suunnitelma, joka toimitetaan hyväksyttäväksi ympäristöviranomaisille ennen toiminnan aloittamista. Tarkkailuun esitetään lisättäväksi YVA-menettelyn yhteydessä asennetut pohjavesiputket RFKPV 01-03. Lisäksi esitetään hankealueen ja Halujärven väliselle alueelle kahden uuden pohjavesiputken asentamista ja myös niiden tarkkailu. Yksityiskaivojen tarkkailuun esitetään valittavaksi vähintään neljä hankealueen eteläpuolella olevaa yksityiskaivoa, joista vähintään kaksi ovat porakaivoja. Pintavesien osalta tarkkailuun esitetään liitettäväksi Högbergetin alueen laskeutusaltaat sekä purkuoja. Purkuojaan lisätään havaintopisteet ennen ja jälkeen laskeutusaltaiden vesien johtamiskohtaa purkuojaan. Myös Halujärven veden laadun ja pinnantarkkailu esitetään liitettäväksi tarkkailuun.

Alueen tukitoiminnoille rakennetaan tuotannon aikainen tukitoiminta-alue, jossa varastoidaan poltto- ja voiteluaineita ja työkonien tankkaukset tapahtuvat. Murskauslaitoksen yhteydessä on omat polttoainesäiliöt, eikä niitä säilytetä tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueen pohjalle asennetaan tiivis kalvo (HPDE), jonka päälle levitetään noin 30 cm paksuinen hiekkakerros. Reunat korotetaan ja tarvittaessa hulevedet johdetaan pois öljynerotuskaivon kautta. Tukitoiminta-alue sijoittuu osa-alueiden A ja B väliselle alueelle.

Ottamisalueen kuljetusliikenne ohjataan pohjoiseen Kulmakorventielle, josta kuljetukset ohjautuvat edelleen maantielle 110 (Nupurintielle), ja siitä pääosin valtatielle 1 (Turunväylälle).

Ottamisalueella tullaan suorittamaan puhtaiden ylijäämämuiden loppusijoitusta ottotoiminnan jälkeen ja sen aikana. Täyttötoimintaa tullaan aloittamaan osa-alueella B, kun louhinta on edennyt lopulliseen tasoon. Kun louhinta siirtyy osa-alueelle A, jatketaan maantäyttöä

alueella B. Täyttö siirtyy myöhemmin alueelle A, kun louhinta on siinä edennyt riittävästi. Osa-alueiden välillä kulkeva oja säilytetään koko toiminnan ajan, jotta pohjoispuoliset vedet pääsevät purkautumaan etelään kuten nykytilanteessa. On mahdollista, että täyttötoiminnan loppupuolella A- ja B-alueet yhdistetään, jolloin ojan kohdalle rakennetaan vettä läpäisevä louhepenger. Maantäytön jälkeen alue palautuu metsätalousalueeksi, ellei alueelle osoiteta muuta käyttöä, esim. kaavoituksen myötä. Osa-alueella C ei suoriteta täyttöä, vaan alue jää odottamaan alueen ottamista asemakaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen (jätteenkäsittely).

Samalla haetaan lupaa maa-ainesten ottamisen aloittamiseen osa-alueella B ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Perusteluna esitetään, että kyseisellä alueella ei louhita pohjaveden pinnan alapuolelta eikä tehtyjen selvitysten perusteella ottotoiminnalle ole esteitä. Hakemukseen ei ole liitetty ehdotusta vakuudeksi.

Samanaikaisesti alueella on vireillä ympäristölupahakemus kallion louhintaa ja murskausta sekä Etelä Suomen aluehallintovirastossa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausunto

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Hankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Arviointiselostuksesta yhteysviranomaisen on antanut lausuntonsa 9.9.2015, UDELY/5/07.04/2014. Lausunnossaan yhteysviranomaisen katsoi, että hankkeen merkittävimmät haitalliset vaikutukset ovat melu, pöly, liikenteen aiheuttamat haitat, vaikutukset pohjavesiin sekä ihmisten elinoloihin ja maankäyttöön aiheutuvat haitat.

Yhteysviranomaisen on arviointiselostuksesta antamassa lausunnossaan katsonut mm. että jatkovalmistelussa ja lupamenettelyssä:

- pois pumpattavien vesien määrää tulee arvioida, koska hanke vaatii vesilain mukaisen luvan, mikäli vesiä pumpataan yli 250 m³/d
- mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa Fagerängin kiinteistön tai Halujärven ympäristön kiinteistöjen vedenhankintaan, vaatii hanke vesilain mukaisen luvan
- myös Fagerängin kiinteistön kaivo tulee ottaa mukaan yhteistarkkailuun
- pohjavesien analyysivalikoimaan tulee lisätä kaatopaikkatoimintaa kuvaavia parametreja, kuten öljyhiilivedyt ja raskasmetallit, koska

pohjavesiä voi tehtyjen selvitysten perusteella keräytyä Ämmässuon jätekeskuksen alueelta

- pintavesivaikutusten osalta tulee tarkastella, tarvitaanko Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun lisäyksiä Högbergetin hankkeen osalta ja että myös pohjaeläimistön tilaa on tarpeen tarkkailla Högbergetin hankkeen vaikutusalueella
- Espoon eteläosien ja Nuuksion yhdistävän ekologisen yhteyden säilyttäminen tulee selvittää
- vaikutukset maankäyttöön tulee arvioida ja että vaikutukset hankealueen eteläpuolella yleiskaavassa varattuun AT-alueeseen on arvioimatta

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia, päätöksestä on käytävä ilmi, miten mainitun lain mukainen arviointi on otettu huomioon.

Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 23.6.2005/468.

Hakemus ja hakemusasikirjat

Hakemusasikirjat ovat ELY-keskuksen käsityksen mukaan selkeät ja asiantuntevasti laadittu.

Etäisyys

Hakemusasikirjoissa viitataan Muraus-asetuksessa (valtioneuvoston asetus 800/2010) säädettyihin minimietäisyyksiin, joita sovelletaan ympäristölupamenettelyssä. Mainitun asetuksen 3 §:n mukaan kivenlouhimo, **muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo** on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on **vähintään 300 metriä. Toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteista.**

ELY-keskus toteaa, että lupaviranomainen voi kuitenkin hankkeen laajuudesta, laadusta ja sijainnista muuhun maankäyttöön sekä muista perustelluista syistä määrätä Muraus-asetuksesta poikkeavia tiukempia ehtoja.

ELY-keskus muistuttaa ympäristöministeriön julkaisusta Ympäristöopas numero 85, Maa-ainesten ottaminen ja jälkihoito. Oppaan mukaan ottamisalueen ympärille tarvittava suoja-alue on asuttuun rakennukseen nähden kalliokiven ottamisalueella vähintään 300–600 metriä. Tämä suoja-aluetta koskeva ohje ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä määritellyt vähimmäissuojaetäisyydet ovat käytännössä laajalti noudatettuja maa-ainesten ottamistoiminnassa. Lopullinen suoja-alueen riittävyys on kussakin yksittäisessä tapauksessa arvioitava erikseen.

Fagerängin tilan alueen ratsastustallin rakennukset sijaitsevat reilun 300 metrin etäisyydellä suunnitellusta louhinta-alueesta.

Melu, pöly ja tärinä

ELY-keskus pitää tärkeänä, että määrätään riittävästä melutilanteen seurannasta toiminnan eri vaiheissa. Koska meluvaikutukset ovat suurimmat heti hankkeen alkuvaiheessa, on syytä määrätä ensimmäiset meluselvitykset tehtäviksi heti toiminnan alettua. Lisäksi meluntorjunnan toteuttamisesta ja ennen kaikkea sen toimivuuden todentamisesta olisi syytä antaa riittävät määräykset. ELY-keskus pitää hakemuksessa esitetty melumittaussuunnitelmaa ja ehdotettuja melun tarkkailupisteitä perusteltuna.

ELY-keskus pitää tärkeänä, että mahdollisissa häiriintyvissä kohteissa käytäisiin jo etukäteen mittaamassa melutasoja, jotta voitaisiin nähdä miten toiminta oikeasti vaikuttaa niiden melutasoihin. Meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamista, kuten meluvallien rakentamisen etenemistä hankealueella ja vallien riittävyyttä, tulee seurata.

Räjäytysten osalta on myös syytä antaa määräyksiä, jotta niiden aiheuttama häiriö saadaan pysymään kohtuudessa. Tässä tiedottaminen ja oikeat panoskoot ovat oleellisia häiriön vähentämisen kannalta.

Hulevedet ja tukitoiminta-alue

ELY-keskus pitää tärkeänä, että tukitoiminta-alueen hulevedet ohjataan hulevesialtaaseen öljynerotuskaivon kautta, kuten hakemuksessa on esitetty.

Hulevesialtaiden mitoituksessa on lisäksi huomioitava myös hetkellisten rankkasateiden aiheuttama vesimäärä, ettei selkeytymättömiä vesiä kulkeudu hallitsemattomasti altaista pois. Toiminnassa tulee myös huomioida altaiden kunnossapito ja on huolehdittava altaisiin kerääntyneen hienoaineksen poistamisesta säännöllisesti. Altaat tulee sijoittaa siten, että palvelevat hulevesien käsittelyä koko toiminnan ajan.

Näistä toimenpiteistä huolimatta vesien mukana kulkeutuu jonkin verran hienojakoista kiintoainetta ympäröiviin vesiin, mikä voi aiheuttaa mm. ojen liettymistä. Laskeutusaltaiden yhteydessä tulee varautua myös poistovesien pH-mittaukseen ja -säättöön, koska louhosalueiden poistovedet ovat usein hyvin emäksisiä. Ympäristöön johdettavien vesien pH-arvo tulee olla välillä pH 6-9. Laskeutusaltaat eivät pidätä tyyppiyhdisteitä juuri lainkaan, joten odotettavissa on tyyppiyhdisteiden pitoisuuden nousua lähiympäristön pintavesissä. Tyyppiyhdisteillä saattaa olla mm. vesikasvillisuutta lisäävä vaikutus lähistön pintavesissä.

Erytystä huomiota tulee kiinnittää siihen, että hankealueen valumavesien pääsy Halujärven suuntaan estetään kaikissa tilanteista. Halujärvi on pieni latvajärvi ja herkkä pilaantumaan.

ELY-keskus katsoo, että alueelle kerääntyvät hulevedet tulisi tehokkaasti hyödyntää pölyntorjunnassa. ELY-keskus ei pidä suolan käyttöä pölyntorjunnassa ympäristön- ja vesiensuojelun kannalta kestäväenä ratkaisuna.

Hankealueiden vesien tarkkailu tulee liittää Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuun. Mahdolliset yhteistarkkailuohjelmaan tulevat muutokset tulee toimittaa riittävän ajoissa ELY-keskukseen hyväksyttäväksi. Toiminnan vaatima hyväksyty tarkkailu tulee olla käynnissä ennen toiminnan aloittamista. ELY-keskus pitää hakemuksessa esitettyjä lisäyksiä tarkkailuun perusteltuina.

Loojärveen laskevan Halujärvenpuron (pohjoisesta tuleva Ämmässuonpuro yhtyy Halujärvenpuroon Loojärventien pohjoispuolella) alaosassa on paikallisesti arvokkaaksi luokiteltu virtavesikohde, Urbergan purolaakso (pituus n. 760 m), johon hankealueelta johdettavilla pintavesillä saattaa olla jonkinlaista, todennäköisesti vähäistä, vaikutusta. Tältä osin vesilain mukaisen luvan kynnyks ei ylity. ELY-keskus pitää tärkeänä, että hanke liitetään yhteistarkkailuun, ja että vesiä tarkkaillaan mahdollisimman lähellä päästökohdetta, eli aluetta.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen kannanotto

Hakemuksessa on esitetty, että kuljetukset ohjataan hankealueelta pohjoiseen Kulmakorventielle ja Nupurintielle ja edelleen Turunväylälle. Turunväylä (E 18) ja Nupurintie (maantie 110) ovat valtion maanteitä. Kulmakorventie on varustettu Stop- merkillä.

Uudenmaan ELY- keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue edellyttää, että hakijan on huolehdittava, ettei Kulmakorventien ja Nupurintien liittymäalueelle eikä Turunväylälle kulkeudu maa-aineksia kuljetusten seurauksena ja tarpeen tullen on puhdistettava maantielle kulkeutunut kiviaines ja irtosora.

Jos mahdollisia liikennejärjestelyjä on tarpeen toteuttaa, on niistä oltava yhteydessä Uudenmaan ELY – keskukseseen.

Tienpitäjä ei myöskään osallistu toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksiin.

Voimanjohtolinja

Toiminnassa ja lupamenettelyssä tulee huomioida Carunan vireillä oleva Espoo-Ämmässuo-Kolmiranta 110 kV:n voimajohtohanke. Hankkeen vaihtoehdon VE1 mukaan voimajohto tulisi kulkemaan maa-aineslupa-hakemuksen tarkoittaman osa-alueen A länsipuolella ja osa-alueen C koillispuolella.

Pohjavesi, vedenhankinta ja kaivot

Hakemuksen tarkoittamalle alueelle tai sen läheisyyteen on asennettu kolme uutta pohjaveden havaintoputkea. Halujärven ympäristön ja Fagerängin talousvesikaivoista on tehty perustilaselvitys (kaivokortit, pohjaveden pinta ja laatu). Tarkkailuun esitetään lisättäväksi asennetut pohjavesiputket RFKPV 01-03. Yksityiskaivojen tarkkailuun esitetään valittavaksi vähintään neljä hankealueen eteläpuolella olevaa yksityiskaivoa, joista vähintään kaksi ovat porakaivoja.

Kallioperän rakoilun epäyhtenäisyyden takia pohjavedenpinnan korkeuserot ja vedenjohtavuusominaisuudet voivat vaihdella suuresti lähellä toisiaan olevissa pohjaveden havaintopisteissä. Tämän vuoksi on tarpeen, että alueen eteläosan tarkkailua tehostetaan asentamalla louhinta-alueen ja Halujärven väliselle alueelle vähintään kaksi uutta pohjaveden havaintoputkea, jotka liitetään Ämmässuon-Kulmakorven vesienyhteistarkkailuun. Mikäli havaintopisteet sijaitsevat lähellä kallioperän heikkousvyöhykettä, olisi putkiin hyvä asentaa automaattiset pohjavedenpinnan korkeusmittarit.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksessa esitetyt pohjaveden tarkkailulisäykset ovat perusteltuja, mutta myös Fagerängin kaivo/kaivot otettava tarkkailuun mukaan. Louhinta-alueen ja Halujärven väliselle osalle tulee lisäksi asentaa pohjaveden havaintoputkia ja ne on liitettävä mukaan tarkkailuun.

Vesilain mukaisen luvan tarve

Suunniteltu alue ei sijaitse pohjavesialueella, mutta hankkeen vaikutusalueella sijaitsee yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivoja ja ratsastustila, joka on riippuvainen vedestä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee myös raviurheilutalli. Pohjaveden virtaussuuntien ja kallioperän vedenjohtavuusominaisuuksien arviointia koko toiminta-alueella ja sen

ympäristössä on vaikea tehdä luotettavasti, koska kallioperän rakoilu voi vaihdella paikoin pysty- ja vaakasuunnassa jo lyhyellä matkalla. Kun louhinta ulotetaan syvälle pohjavedenpinnan alapuolelle, on selvää, että kallion pintaosassa oleva pohjavesi louhinnan myötä häviää. Mitä syvemmälle louhinta ulotetaan, sitä voimakkaammin pohjaveden virtaus suuntautuu louhosta kohti.

Vesilain 3:2 §:n mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä. Vesitaloushankkeella on lisäksi oltava lupaviranomaisen lupa, jos 1 momentissa tarkoitettu muutos aiheuttaa edunmenetystä toisen veden saannille, kiinteistölle tai muulle omaisuudelle.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hankkeella voi olla pohjavesivaikutuksia lähistön vedenhankintaan ja nyt esitetyillä hakemusasiakirjoilla toteutettu ottaminen saattaa aiheuttaa vesilain (27.5.2011/587) 3. luvun 2 §:ssä mainittuja seurauksia.

Edellä esitettyyn viitaten, ELY-keskus katsoo, että maa-aineslain mukaisen luvan myöntämisedellytykset ilman vesilain mukaista lupaa, eivät nyt esitettyjen hakemusasiakirjojen perusteella ole olemassa.

Kaavoitustilanne ja vaikutukset maankäyttöön

Hakemukseen on liitetty kaavallinen tarkastelu ja arvioitu hankkeen vaikutuksia maankäyttöön, sekä lisäselvitys hankkeen vaikutuksista ekologisiin yhteyksiin.

ELY-keskus toteaa, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan laatiminen on vireillä, ja aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 5.2.2016. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tarkistettu 14.10.2015.

Kaupunkisuunnittelulautakunta määräsi 8.6.2016 rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen osalle Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan aluetta kaavan laatimista varten viiden vuoden ajaksi 8.6.2021 saakka. Kieltoalue sijaitsee Ämmässuon eteläpuolella ja Espoon kartanon pohjoispuolella rajautuen lounaassa Loojärveen ja Kirkkonummen kuntaan. Kielto ei koske jo olevaan asuntoon tai maatilaan kuuluvien talousrakennusten rakentamista, rakennusten korjaamista tai asuinrakennusten vähäistä laajennusta, joita koskevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen luvan voi rakennusvalvontaviranomainen ratkaista kuultuaan kaavoitusviranomaisista. Maisemaa muuttavat maanrakennustyöt, puiden kaataminen sekä muut näihin verrattavissa olevat toimenpiteet ovat luvanvaraisia siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä säädetään. Samalla lautakunta määräsi päätöksen tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n nojalla. Alue merkitään rakennuskieltokarttaan tunnuksella 125.

Lautakunta katsoi, että rakennuskiellon avulla käytetään maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mahdollistamia kunnan ohjauskeinoja alueen maankäytön suuntaamiseen laadittavana olevan yleiskaavan tavoitteiden mukaisiksi. Rakentaminen rakennuskieltoalueella vaatii suunnittelutarveratkaisun lisäksi poikkeamispäätöksen rakennuskiellosta. Samalla kyseisille alueille määrätään toimenpiderajoitus yleiskaavan laatimista varten. Tällöin maisemaa muuttava maanrakennustyö tai puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvarainen siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty (toimenpiderajoitus). Nyt esitetyllä toimenpiderajoitteella pyritään estämään kaavoitusmenettelyn aikaisia haitallisia vaikutuksia ympäristölle sekä kaupunki- ja maisemakuvalle.

Yleiskaavassa tehdään maankäytön visio vuoteen 2050. Vision tavoitteena on löytää Espoon tahtotila seudun kehityksessä. Yleiskaavalla tullaan vastaamaan Espoon kaupungin kasvutavoitteisiin 2500 asunnon vuositavoitteeseen. Kaava-alueella varaudutaan noin 60 000 uuteen asukkaaseen ja noin 11 000 uuteen työpaikkaan vuoteen 2050 mennessä. Kaavaluonnoksen valmistelussa tehdään selvityksiä ja ratkaistaan kaavan tavoitteiden mukainen mitoitus. Yhtenä kaavan tavoitteena on turvata riittävän laajat ja yhtenäiset viheralueet sekä niiden väliset yhteydet. Lisäksi kaavan tavoitteena on virkistysalueiden saavutettavuuden parantaminen seudullinen merkitys huomioon ottaen. Alueidentiteettinä tunnistetaan mm. hevostoiminnan keskittymät, ekoteollisuusalue (Ämmässuo-Kulmakorpi), maisemaidentiteettinä virkistäytyminen (Nuuksion kansallispuisto, keskuspuisto, virkistysreitit ja viheryhteydet) ja asuminen. Kehittämisen painopistealueita ovat mm. virkistäytyminen ja viheryhteydet, asuminen sekä työpaikka- ja liiketoiminta. Lautakunta katsoi, että edellä mainitusta syystä kaavaratkaisu ja sen keskeiset osat tulee suunnitella hyvin toimivana kokonaisuutena.

ELY-keskus katsoo, että lupaviranomaisen tulee huomioida maa-aineslain 6 § 2 momentti, jonka mukaan alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee laajalla yhtenäisellä, ekologisen verkoston kannalta tärkeällä alueella, jonka kautta kulkee maakunnallisesti merkittävä itä-länsisuuntainen ekologinen yhteys Kirkkonummen ja Espoon keskuspuiston välillä. Ottamisalue rajoittuu eteläosaltaan suoraan Espoon eteläosien yleiskaavan kyläalueeseen (AT). Kyläalueen rakentamisen jälkeen ekologinen yhteys heikentyisi merkittävästi, käytännössä katkeaisi. Lähtökohta lienee, että oikeusvaikutteinen yleiskaava toteutuu jollain aikataululla, joten viereen ei pidä myöntää lupaa sellaiselle toiminnalle, joka kokonaisuudessaan katkaisisi ekologisen yhteyden.

Toiminnan aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta

ELY-keskus toteaa, ettei hakija ole esittänyt sellaisia maa-aineslaissa tarkoitettuja erityisiä perusteluja toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta, joka tekisi muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Muutokset lainsäädännössä

Maa-aineslakiin (4 a §) ja ympäristönsuojelulakiin (47 a §) on 1.7.2016 tullut voimaan muutos maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä, jonka mukaan aineiden ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Maa-aineslain 7 §:ään tehdyn muutoksen myötä maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Maa-aineslain 14 §:ään tehdyn muutoksen myötä yhteislupien osalta kunnan valvontaviranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Yhteiskäsittelyssä olevien lupien voimassaolo määräytyy maa-aineslain mukaisesti, eli määräajaksi (MAL 10 § ja YSL 87 §).

Maa-aineslain 26 §:n mukaan (siirtymäsäännös) hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa tämän lain 4 a §:n voimaan tullessa vireillä olevat lupa-asiat käsitellään ja ratkaistaan tämän lain 4 a §:n voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, jollei toisin säädetä.

Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää. Myös ELY-keskuksella on valitusoikeus.

Lupapäätösasiakirjojen lisäksi ELY-keskus muistuttaa lupaviranomaista lähettämään MAL 23 b §:n mukaisesti ottamislupaa koskevat tiedot (Ympäristöministeriön kirje 10.3.2008 Dnro YM2/501/2008) sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy UUDESTA osoitteesta:

<https://anon.ahtp.fi/layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045>

ELY-keskus painottaa lomakkeen huolellista täyttämistä. Lomakkeeseen täytetyt tiedot siirtyvät sellaisenaan Notto-rekisteriin.

Asian on ratkaissut hydrogeologi Timo Kinnunen ja esitellyt tarkastaja Mona Sundman. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Lausuntoon on osallistunut Olli Jaakonaho ja Sirpa Penttilä (Y-pintavedet ja vesistöt), Tomi Laukka (Y-vesilain valvonta), Larri Liikonen (Y-meluasiat), Kirsi Hellas (Y-luonnonsuojelu) sekä Jenni Rautiainen (L-liikenneasiat)

TIEDOKSI

Etelä Suomen aluehallintovirasto/Arja Johansson

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kinnunen Timo 24.08.2016 20:55